

FITS 1 hankeryhmän kokous

Aika: Keskiviikko 13.8.2003 klo 9.30 – n. 11:15

Paikka: Liikenne- ja viestintäministeriö, kokoushuone KONTTI, Etelä-Esplanadi 18, 5. kerros

Läsnä:

Seppo Öörni, pj	LVM
Kristiina Soini	Ilmatieteen laitos
Anna Schirokoff	VTT
Inna Berg	VTT
Jaakko Muhonen	Tietoenator
Sampo Hietanen	Tieliikelaitos
Rita Piirainen	Tiehallinto
Markus Väyrynen, siht.	Sito-konsultit Oy

1. Avaus ja asialistan tarkistus

Seppo Öörni avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Hankkeiden tilannekatsaus

Seppo Öörni kertoi LVM:n tulevaisuuden suunnitelmista liittyen liikennetelematiikkaan. Hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman pohjalta LVM on laatimassa strategiaa liittyen liikennetelematiikan kehittämiseen. Vuoden 2004 alussa käynnistetään uusi liikennetelematiikan ja logistiikan t&k -ohjelma. FITS, joka on saanut myös lisärahoitusta, jatkuu vielä vuoden 2004 puolelle.

Joukkoliikenneportaalin tietokanta on valmis. Tietokannan päälle rakennettavista reitityspalveluista on tarjouspyynnöt vetämässä.

Digiroad -tietokanta on valmis. Digiroadiin liittyvä laki on eduskunnan käsittelyssä ja astunee voimaan vuonna 2004.

ITS -Finlandin vetäjä valitaan viikolla 34.

EN 13149 -standardin sovellusohje

Työ on vielä kesken ja valmistuu vuoden loppupuolella. Työtä esitellään, kun se on valmistumisvaiheessa.

Digiroad lisäarvopalvelut -pilotti

Lisäarvopilotissa tavoitteena on kuvata ja toteuttaa häiriötietokanta (palvelutietokanta), johon saadaan tiestöä koskevat perustiedot Digiroad -järjestelmästä. Työn tavoitteena on myös luoda yleinen malli siitä, miten häiriötiedot yhdistetään Digiroadiin ja miten tästä yhdistelmästä voidaan tuottaa tietoa tienkäyttäjille. Työ jakaantuu määrittely ja toteutusvaiheeseen.

Tällä hetkellä ollaan määrittelyvaiheessa. Tavoitteena on, että määrittelyn raportti valmistuu elokuun loppuun mennessä. Pilotin testaamisesta ja käyttämisestä on kiinnostunut mm. Tampereen kaupunki.

Todettiin, että LVM ei tee varsinaisia loppukäyttäjälle suunnattuja palveluja. Projektin tarkoituksena on testata Digiroadia sekä tutustuttaa käyttäjiä Digiroad aineistoon. Työn tuloksena syntyvä sovellus on kaikkien vapaasti hyödynnettävissä.

Hankkeen esittelymateriaali on muistion [liitteenä 1](#).

HelpDesk

HelpDeskissä ollaan määrittelemässä tulevia työpajoja. Tällä hetkellä syksyksi on ohjelmoitu 5-6 työpajaa ja keväälle 2004 kaksi työpajaa. Työpajojen sisällöstä ja ajankohdista tiedotetaan enemmän seuraavassa kokouksessa.

iTraffic

Hankkeessa tutkitaan IPv6 (Internet Protocol Version 6) hyödyntämismahdollisuuksia liikennetelematiikassa. Alustavien selvitysten mukaan potentiaalisia palveluja voisivat olla mm.

- raskaan liikenteen solmukohtat esim. huoltoasemat, joilla kuorma-autot voisivat ladata tietoa IPv6:n kautta
- joukkoliikennevälineet, jossa matkustajat voisivat saada tietoa matkan aikana
- reaaliaikainen internet -yhteys kulkuvälineessä

IPv6:lle on myös vaihtoehtoisia tiedonsiirtomenetelmiä (vrt. WLAN). LVM:n kannalta olisi hyvä tietää, mikä on tulevaisuuden teknologia, johon kannattaa panostaa. Selvityksen tulisi antaa vastaus/suuntaa myös tähän kysymykseen.

Etätunnistimet liikennetelematiikassa

Hankkeessa tutkitaan etätunnistimen hyödyntämismahdollisuuksia liikennetelematiikassa. Etätunnistin muodostuu mikropiiristä ja siihen liitettävästä antennista. Mikropiiri perustuu ns. CMOS -tekniikkaan ja se sisältää pysyvää muistia sekä muistia, jonka sisältöä voidaan tarvittaessa muuttaa.

Hankkeesta on valmistunut muistioluonnos 2.6.2003, jossa on selvitetty mm. etätunnisteen sijoituspaikkoja ajoneuvossa, lukeutaisuutta ja etätunnisteiden sijoitusta tienpintaan. Sovelluksia, joissa etätunnistinta voitaisiin hyödyntää ovat mm.

- katsastustarra
- matka-aikamittaus
- joukkoliikenteen pysäkeillä tiedot ohittaneista busseista
- kevyen liikenteen opastus

Vuoteen 2006 mennessä matkapuhelimissa on valmius RFID -tiedon lukemiseen. Vuoden 2004 aikana tulisi käynnistää mahdolliset pilotit.

Seuraavassa kokouksessa tiedotetaan lisää projektin etenemisestä. Sovittiin, että seuraavaan kokoukseen pyydetään Heikki Seppä VTT:sta kertomaan etätunnistintekniikasta.

Älykäs kuljetusosoitelappu

Hankkeen uusi nimi on Kollin yleinen osoitelappu. Tavoitteena on edistää muodoltaan ja sisällöltään yhtenäisen kuljetusosoitelapun käyttöä. Työn painopiste on osoitelapun käytännön soveltamisessa, mutta työssä ei myöskään suljeta pois vaihtoehtoisia tekniikoita.

Todettiin, että RFID teknologialla toimivaa etätunnistetta voitaisiin ehkä hyödyntää myös osoitelappuna. Mietitään tulisiko asiaa tutkia tarkemmin.

Hankkeen esittelymateriaali on muistion [liitteenä 2](#).

KALKATI

KALKATIin on lisätty viimeisimpänä reitinsuunnittelupalvelu -rajapinnasta uudet versiot. Tietomallien kuvauksessa ollaan siirretty XML Spy työkaluun (XML -schemat).

Todettiin, että KALKATIIN olisi hyvä saada myös linkkejä/kuvauksia käytössä olevista standardeista/spesifikaatiosta (mm. Datex, TRIDENT jne.) Sovittiin, että hankesihteeri "värvää" esim. Sysopenin selvittämään nykytilanteen ja käytettävyyden em. ja vastaavista spesifikaatioista seuraavaan kokoukseen.

4. Hanke-ehdotukset ja jatkoselvitykset

Meriliikenteen telematiikan arkkitehtuuri

Meriliikenteen telematiikka-arkkitehtuurin laatiminen käynnistyy. Rahoitus on alustavasti sovittu jaettavan 50/50 LVM:n ja Merenkululaitoksen kesken. Yhteyshenkilönä Merenkululaitoksessa toimii Rolf Bäckström.

Pelissäännöt jatko

Todettiin, että Liikennetelematiikan pelissäännöt -selvityksen jatkohankkeet yhdistetään pääosin alkavaan lainsäädäntöselvitykseen. Myöhemmin katsotaan, onko vielä tarpeen FITS:n puitteissa tehdä jotain selvityksiä.

Muut potentiaaliset hankkeet

Sovittiin, että hankesihteeri laatii listauksen hankeryhmässä esillä olleista sekä muista potentiaalisista FITS 1 hankkeista ja lähettää sen Seppo Öörnille.

5. Muut asiat

Helsingin seudun liikenteen hallinta

Rita Piirainen esitteli Helsingin seudun liikenteen hallinta -projektia, jonka tavoitteena on hahmottaa sellaiset PKS:lle yhteiset liikenteen hallinnan kehittämistavoitteet ja toimenpiteet, joilla voidaan mahdollisimman nopeasti vaikuttaa liikenteen käyttäytymiseen sekä liikenteen kysyntään, kulkutapajakaumaan sekä reitin ja matka-ajankohdan valintaan.

Projekti toteutetaan seudun liikenteen hallintaa hoitavien yksiköiden johtajatasoisten henkilöiden työryhmätyöskentelynä, joka koostuu seuraavista osapuolista:

- Helsingin kaupunki
- Espoon kaupunki
- Vantaan kaupunki
- Tiehallinto, Uudenmaan tiepiiri
- YTV
- RHK
- Poliisi
- Palo- ja pelastustoimi
- Häätäkeskus
- LVM

Tarkempi kuvaus projektista on muistion [liitteenä 3](#).

Excursio Keski-Eurooppaan

Viikolla 41 järjestetään matka Keski-Eurooppaan, missä tutustutaan liikenne- ja matkailun palvelujen tarjoajiin ja heidän toimintamalleihin. Matkalle ilmoittautuneita on tällä hetkellä 11 kpl. Muutama mahtuu vielä mukaan. Matkan kustannukset ovat noin 1500 euroa/hlö. Yhteyshenkilönä toimii Sampo Hietanen, Tieliikelaitoksesta.

6. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään perjantaina 24.10 klo 9.30 alkaen. Tarkempi paikka ilmoitetaan myöhemmin. Kokoukseen kutsutaan mukaan myös uusi ITS Finland projektin vetäjä. Puheenjohtaja päätti kokouksen.

JAKELU Osallistujat
FITS 1 hankeryhmä
FITS –koordinaattori

LIITTEET

1. [Digiroad -pilotti, esitysmateriaali](#)
 2. [Kollin yleinen osoitelappu, esitysmateriaali](#)
 3. [Helsingin seudun liikenteen hallinnan kehittäminen, muistio 8.8.2003](#)
-